

Анкетно-слідча комісія Центральної Ради.

Київ, 9. цвітня 1918.

На засіданні Малої Ради 6. с. м. прийнято закон про утворення анкетно-слідчої комісії, яка має розслідувати відносини на місцях і співділати в упорядкованні відносин. Проект організації комісії предложив член комісії законодавчих Кортинський (Укр. соц. фед.) По дискусії Рада одностайно прийняла внесенний комісією законопроект в такій редакції:

1. Анкетно-слідчій комісії доручається (я): а) розслід неправомірного поведіння властей цивільних і військових на місцях; б) вживане заходів і видане розпоряджень що до усунення та попередження тих явищ, в разі безпосереднього дотикання з ними; в) з'ясування політичних та соціальних умовин на місцях.

2. Для переведення розсліду на місцях анкетно-слідчої комісії уповноважується спеціалісти в помож себе спеціальні підкомісії.

3. Всі представники цивільної та військової властей взагалі всі особи, що числяться на державній чи громадській службі, зобов'язуються на вимогу комісії, особисто являти ся до комісії і давати пояснення, допускати комісію до ознайомлення з діловодством, матеріалами, архівами то-що всіх державних та громадських інституцій, а також видавати копії всіляких документів та справ.

4. По постанові комісії відповідні міністри повинні прикомандировувати до спеціальних підкомісій належно уповноважених урядовців для живання, з доручення комісії, належних заходів до припинення або усунення неправомірних вчинків, а також для переведення судового слідства, згідно з кримінальним статутом.

5. Спеціальним комісіям надається право долучати до свого складу місцевих членів Ради з правом дорадчого голосу.

6. Для участі в діловодстві комісії надається ся право притягати урядовців всіх відомств, а також приватних осіб; перших за згодою їх безпосереднього начальства і з умовою залишення за ними їхніх посад та удержання.

Український монетний двір.

Київ, 8. цвітня 1918.

Українське правительство рішило уладити український монетний двір в Києві. В тій цілі закуплено в Липську всі прилади, які там виготовлено для вбивання українських грошей, і перевозить їх в половині сего місяця до Києва, де устроює постійний український монетний двір. В сих днях мають вийти нові українські гроші на суму 7 мільонів гривень.

Війна в Італію.

ВІДЕНЬ, 15. цвітня (Тжб) Урядово: На південно-західнім фронті місяцями скріплена боева діяльність.

На заході і в Фінляндії.

БЕРЛІН, 15. цвітня (Вольф) Урядово: На боєвищі над Луз виявили ся в багатьох місцях заваги рукопашні бої. На південний захід від Nieuwkerke, також між Baillieu і Merlis очиснено англійські гнізда кулеметів, а їх залогі взяті в полон. Протинаступні, ведені вертолом з Baillieu на швідний захід від Вефшше зловано з великими втратами для неприятели.

На фронті по обох боках Сомми остали гарматні б'юти наслідком дощу в уміркованих границях.

В Фінляндії: По загальних боротьбах з узброєними ватагами, ваші війська, які висіли на сушу в Фінляндії, при помочи частий наших морських сил, увійшли до Гельсінґфорсу.

НОВИНКИ.

Львів, 16. цвітня 1918.

— Нові українські газети. В Києві почав виходити щоденник „Самостійник“, орган партії українських соціалістів-самостійників. В Одесі почали виходити: соціалістичний щоденник „Вільне Життя“ і „Вістник Одеси“.

— Губернським комісаром Харківщини назначено українське правительство дотеперішнього губерньського комісара Поділля Степуру.

воставлених кругах недоволені політикою гр. Черніна, яке завдало удар австро-польській концепції.

Заключення миру в Румунію, якого сподіваються, з дня на день стало проповідатися. Перегляд ревізії польської справи почали виростати нові труднощі. Гр. Чернін, який хотів взяти на себе відповідальність за здійснені австро-польської концепції, мусів числитися за завбою німецьких урядових кругів, зокрема німецького канцлера і прусського міністра ріднінства, що Німеччина мусить бути побільшена польською областю, яку потрібно для свого мілітарного забезпечення. Вкінці вислід дискусії гр. Черніна в безвладді. Писав ся про те, що гр. Чернінові Кемлінго був зміст листа, писаного до князя Радзивілло був зміст листа, писаного до князя Сікста, ні вгадали сам факт, що такий лист був написаний, та що ся обставина прибілишила ріднінство думок між цісарем Карлом і міністром заграничних справ.

З уступлення гр. Черніна найбільше невдоволені Німці, найбільше врадувані Поляки. Виділяючи в ньому національного союзу висловлює ся своєю резолюцією глибокий жаль з приводу дивної гр. Черніна, який затівив союз з Німеччиною та дав конярхі мир на сході. Німецька преса, підносячи заслуги уступаючого міністра преси, на те, що гр. Чернін добув для монархії значне політичне становище, а для себе значну вигоди. Тільки всенімецькі щоденники висловлюють своє невдоволення з того, що політика гр. Черніна була надто самостійна супроти Німеччини.

Чехи сподіваються, що після димісії гр. Черніна настане новий курс внутрішньої політики, яка буде більше прихильна для основних домагає Чехів. Поляки числять на переведення діла царя цісаря, зложеної на останній австрійській польських послів, що вернеть ся давня політика Франца Йосифа I. На всякий случай — воляють гольські політики — відпадають прихильники польської опозиції ізва миру з Україною та остійних з тим в звязку галицько-польських питань.

Хто буде наслідником гр. Черніна? Вибирається ся кілька кандидатів на опорожнене становище міністра справ заграничних. Найбільше виглядів мають мадярські політики гр. Писа і гр. Андраші, які були вже прийняті цісарем на звільненні. Говорять те-ж про гр. Менсдорфа, бувшого австро-угорського посла в Лондоні, спорідненого з англійською династією, та про князя Гетемльоге, теперішнього посла в Берліні, аята архієпископа Фридриха як про кандидатів на опорожнений уряд. Здається, найбільше виглядів має кандидатура котрогось з угорських політиків.

Проти прилучення Бессарабії до Румунії.

Протест Центральної Ради.

КИЇВ, 15. цвітня (Укр. тел. Аг.) Відомість про прилучення Бессарабії до Румунії викликала у всіх кругах української людности велике обурення. Безпробовачно відбуло ся засідання українського парламенту — Центральної Ради — присвячене справі Бессарабії. Всі провідники парламентарних партій заклали енергійний протест проти міжнародних спекуляцій румунського правительства, вказуючи на те, що се прилучення Бессарабії до Румунії не тільки не відповідає бажанням українців, але навіть протить ся бажанням самої молдавської людности.

Протест буюрських болгарів.

КИЇВ, 15. цвітня (Тжб) З Одеси доносять: Представники болгарської людности в Бессарабії, яка числить 300.000 душ, вислали вчера делегацію до Софії, щоби запротестувати проти есвентуального прилучення Бессарабії до Румунії. Болгари в Бессарабії боять ся, аби їх не стрінула доля їх братів в Добруджі і не хотять бути в румунській ярмі.

Становище Німеччини.

БЕРЛІН, 15. цвітня (гр.) „Lokalanzeiger“ доносять, що заступник Німеччини Мум заявив українському правительству, що Німеччина не свайнтересована в справі Бессарабії. Полагоджене її лшасть ся України в порозумінню з румунським правительством.

— Державні урядники і влуги. Засідання тіснійшого крайового комітету організаційного урядників і слуг у Львові відбулося ся в п'ятницю 19. IV. 1918 в салі Ставропільського Інститута о годині 4/6 вечером. Українцям урядникам і слугам пригадується ся відомою до організації. Письма посилати на руки мадрадника Романа Соснобського у Львові Театинська 35.

— Загальний страйк в Голландії. З Роттердаму доносять, що в цілім краю приготується ся загальний страйк з приводу недостатні средств поживи.

— Якою мовою обов'язки говорити з українськими населеними в цілім етатній команді у Львові? Доносять изи з міста: Нині, 16. с. м., маючи орудку в етатній команді, звертаю ся до урядуючої панни по українськи, на що та відповіла мені, що тут урядова мова є німецька і відвернула ся від мене. Звертаю ся до проходячого підсудіра, та той навіть не вислухав мене й пішов далі. Іду тоді до капітана Мазіновського, який не має жалю до мене відповіла: Т. ут урядова мова німецька, а як я хочу, то можу говорити по польськи; по українськи ніхто тут говорити не обов'язаний! Значить, все українське населення мусить ужити по німецьки або по польськи, коли мусить в урядових справах звертати ся до етатній команди. Чи так розуміють рішучість української мови також висті військовій власті?

— Родинний маєток Івана Турганова в Тульській губернії зруйнували селяни. При сьм знищено бібліотеку творів з 18. століття, збірку історичних документів, особисту переписку великого письменника і перші рукописи його творів.

— Свій власний концерт уладжує в перших днях мая с. р. муз. Тов-о ім. М. Лисенка у Львові, в яким возьмуть участь пп. Оксана Бірська, Василь Баранський, Богдан Бережницький, Роман Любинецький, Євген Перфещинський. Докладну програму обіцяно нам надіслати в найближших днях.

— Служба про Євангеліє на близькім Вавилодієвстві. З кругів нашого духовенства нам пишуть: Много писало ся минулого року перед Великим днем про читаннє Євангелія в часі Служби Божої на самий торжественний день в українській мові — та овсяк розійшла ся чутка, що духовенство парохіяльне не дістало друкованого тексту. Таку заслуно міг подати хіба парох Волоської церкви, котрову радше ходило би о наказ з консисторії, щоби в українській мові перечитати Євангеліє, бо в власного почуття потреби того (він України до смерті не узнає) не уважає сего приличним. Бо прешнь авторизований текст Євангелія має духовенство від кількомаїцяти літ, то є від коли вишло писмо с. н. нового Завіта переложене крим. А. Бачинським. Тож хіба брак доброї волі може заслуновати ся тим, що будиш то нема видрукованого тексту. Навіть наказу до читання того Євангелія не потреба, бо се є обов'язком священника поперчитати Євангелія з церковній мові перечитати його і в рідній мові — замість довільного толковання, котре не засвідє в алуци. В нас утерла ся максима: ніс для табаки, а забуває духовенство, що першим вислідком сошествіє се. Духа було для Агостолів проповідати Євангеліє у всіх „язиках“. Лиш нашим влітєм духовнии обваз ся в голову, що українська мова є виключена від уживання в проповіданнє слова Божого. Тож коли духовні наші не хотять того робити, повинні миряни домагати ся, щоби вони ех офіцій читали Євангелія в рідній мові кожній неділі і свята, і в часі всяких прилюдних церемоній церковних: на примір на богослуженнє звання Часи царські, а вжеж найбільше в часі „страстей“ у великий четвер. Коли властям духовним залежить на тім, щоби люди хоч трохи розуміли богослуженнє і віднесли з него користь для своїх душ, тоді нехай впровадять з церков українську мову та спопуляризують релігію не в мертвій мові — а в живій. А невпровадженнє того є одною з головних причин так густого прозвітизму з нашого обряду. Чи вично маємо держати ся мертвечини? — І.

Українці-заточенці на Мазурщині

без ріжниць ранги та категорії слугби скотять безпробовачно подати свої точні адреси з датию про дітя слугби, рангу, причини і час заточення на адресу:

Präsidium der Ukrainischen Parlamentarischen Vertretung, Wien—Parlament.

Лист рекомендаційний!
Заточенці повинні між собою прийняти висті, щоби ні один з них не занедбав виконати сей поклик!

Хто з заточенців не скотів би надавати листи на своїй почті, нехай надасть його в нашій місцевості.

Посилайте книжки!

До Бібліотеки Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Управа Бібліотеки Наукового Тов. ім. Шевченка звертає ся отрим до всього українського громадянства, а передовсім до шкільних авторів, редакцій і видавців, як рівнож до наших Товариств і інституцій з укліною проською прислати до Бібліотеки Товариства всякі — свої й чужі — видання, що вийшли від р. 1914 аж досі, як в українській мові, так і в якій будь иншій, коли вони присвячені Україні і укр. справі, а саме: книжки, брошури, журнали, газети, справоздання, програми, відозви, оголошення, афіші, першочисні видання до найарбітнійших, розуміється також і всякі — офіційні й неофіційні — видання як в часі російської окупації австрійської України, так і з перод неї і до ній, а також усія друки, що тим чи иншим шляхом дошли до нас або і досі доходять сюди з закордонної України.

Школа велика, щоби всі такі друки проважали без користі в приватних руках, нищили ся або затрачували ся, коли тимчасом вібрані в воєнній архіві бібліотеки можуть вони бути дуже цінним матеріалом до нашої історії за часів великої світової війни, а передовсім можуть уже тепер значно допомогти бібліографічній комісії Товариства при уложенню розпочати нею публікацій: 1) „Загальна українська бібліографія за 1914—1918 рр.“ (реєстр усіх друків, виданих у сія часі по українськи); 2) „Голоси чужинців про українську справу в часі світової війни“ (реєстр окремих публікацій і часописних статей та звісток на сію тежу).

Управа Бібліотеки свідомість ся, що на сіе громадянство проуміє цілу вагу справи й очючі відкувати ся на сіей заклик. За кожний найменший дар, за поодинокі навіть число газети (особливо українських і москвофільських, виданих в Австрії в 1914 р.) Бібліотека буде дуже вдячна. Присилати треба на адресу: Львів, ул. Чарнецького ч. 24, Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка.

При надісланню витинків із часописних кочечно треба докладно означувати, де, коли і в якій числі друкувала ся дана річ. Просить ся також шан. авторів по змові о дискусіе відкриті своїх криптонімів та псевдонімів, що ними підписували конисвої праці.

За управу Бібліотеки: **Вол. Дорошенко.**

3/5. Просимо виспінити ся з замовленнями, щоби видавництво могло усталити наклад, що при теперішній дорожній є дуже важке.

Национальний Музей у Львові (вул. Мазняцького ч. 42) відчинений для публіки у вівторок і п'ятницю від 2—4 год. по полудні.

НАДІСЛАНЕ

Канцелярія кравового адвоката і військового владетника
Д-ра ІВИДОРА КОЛЯ
перенесена на вул. Галицьку ч. 21.
(Дя Дра Балабана). XIV. 2. 3

ОГОЛОШЕННЯ.

„О Я“ — преса до п'яти і рук, вибілювач і вибілювач шовру, ціна К 1.60 на штуку. Знаменитий крає до лубів, — ціна К 1.70.

Сольфос — незвичайний порошок до чищення лубів, ціна шовру 30 сот, 498 в 8;—7
С. ФЕДЕР, Львів, вул. Омелюха 7

Українець підофіцер пристійний, від початку в поля, звичайно, господарюю, перенесено мають аїмачен, дисперсія адресами, ласки і фотографію прошу слати під: **Щирая Українець** до адміністрації „Діла“.
947 1-2

Хто з У. С. С. або інших військових їде на Україну, зволить у відсімі інтересі вступити до „Силоного Балаю“ у Львові, Руська 20, 907 6-6

Хто знає би про місце перебуваня У. С. С. Гриця Костика полковника в липні 1917 р. зволить ласково написати на адресу: Володася Костак в Миволіці пов. Підгайці. — В жовтні 1917 р. яв бути на Україні в сторони Кабана Українське авіаційне часописе просить ся сю оповістку передрукувати.
934 5-6

Рутинованого помічника або помічниці

приймає зараз
Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10.
Платня після умови (більша як де інде).
II, 2-3

Вправні бюрові сили в торговельній конресонденції, книговодства і інших конторських чинностях можуть мати занятя в Головій управі „Народної Торговлі“. Львів. — Письменні оголошення в описом жатя, в відписках свідощі дотеперішого занятя, з залюдним порученням. Усталя після умови.
XI 15-7

Die Mode für Alle
журнал вес.-літній на 4 К в пересилку К 4.55 поручав
Р. ЛЯНДА
Львів, ул. Чарнецького 3.
Заступство „SCHÖNE WIENERIN“
Тамже можна побути
— КРОТ —
XIV 2-2

Стару адресу
при зміні на нову кочче подавайте.
Адміністрація „Діла“.

Гукавкові вправи в Соколі батьку
розпочинають ся в середу 17. с. м. у вівторок доміці при вул. Рускій ч. 20. Вправи складають старших учеників відбувати ся будуть в будинку Будинковського від год. 7—8 ввечерю в суботу від год. 6—7 ввечерю під проводом Олександра Федіної. Старшина „С. В.“

Кореспондентів Бухальтера і Панну
шній по можности стенографіку прийматимуть „Спілка українських кооперативів Галицької Львів, вул. Підваляк ч. 7.
До зголошення треба долучити опис хити і писи свідощі та внески подати по встановленню особисто.

Спілка „Червона Калина“
Хітературний збірник Українського Спілки „Червона Калина“ (Львів 6 К. 10 К. 10 К. — Замовляти на адрес: М. У. С. С. Старостини N-о 445.

Соліцитатора розуміючого на табурі публіцистики зголошення з поданем услів слати на адресу Канцелярія нотаріальна в Підгайці.

Українець-офіцер спокійний, в трих місяцях неконче вибагливо урядової, здорової кімнати при родині. Обсяг вимог кочче вимаганий. — Ласкаві зголошення просить ся слати до кінця цвітня до Адміністрації „Діла“ під Некурещь.

Пуплю всі там Бібліотеки „Діла“
І всі річники „Зорі“ (1880—1897). — Замовляти на адресу А. Книжинський — Тасюк в Львові.

Видавничче товариство „Українська Мова“
Нашим найменшим видан: Антін Кушальський 870 А. 0-10 Ілюстрації: Ольга Пухальська
Дурень і його жінка жаба панна — нар. казк. 14 ілюстр.
Богатий Марко — нар. легенда, 14 ілюстр.
Алеся і віця — нар. байка, 14 ілюстр.
Котик і Півник — нар. байка, 14 ілюстр.
Два брати — китайська нар. байка, 14 ілюстр.
Цар Лев — нар. байка, 30 ілюстр.
Полінь — китайська нар. казка, 14 ілюстр.
Господар і вуж — нар. байка, 14 ілюстр.
Пістка звірі — нар. байка, 14 ілюстр.
Серена і кегут — нар. байка, 14 ілюстр.
Про марьного царя й його дочку — нар. казка, 22 ілюстр.

Песинський жабинський, бухинський і запорожський сини царів — нар. казка, 22 ілюстр.
Про білого парубка й царівну — нар. казка, 22 ілюстр.
Замовляти можна тільки з Книгарні „НАУК. ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА“, у Львові, Ринок ч. 10.
— При більших замовленнях 15% серв.

„JERRY“ Спілка з обм. пор. **Американське урядові бюрові**
Центральні офіси: Фальсифікації, Фальсифікації, Фальсифікації

Потребую сейчас же чи в малім господарстві яка умілаби варити і шити. — Ціна усталити після умови. — Олена Радкевич коло Львова, п. в місці.

Однокно українське Тов. взаїмних обов'язків на життє і смертє
„КАРПАТІЯ“
Почесний президент Янко Висоцький секретар г. Шкільський
Товариство є жертве на взаїмності, а членів на всіх припадках сама членів.
Ручить аже по трех літах неоспорності і повної відповідальності.
Приказе по трех літах право залуги, а також по 3 літах уділов повнова на який час.
У всіх справах звертати ся до адреси:
Львів, — вулиця РУСЬКА ч. 2
Година урядові: від 8 до 2

Замужні жінки хотрих мужі знаходять ся на фронті, на чужині, або в полоні, і всякі старати ся, щоби їх мужі по повертї до дому не мали причини на них нарікати; дятого: комда жінка повинна пильнувати, щоби в час заплитати премію від будинок застрахованих від огню в Товаристві взаїмних обов'язків „Дістєр“ у Львові вул. Руська ч. 20, а щоби не втрачати мужа на утрату відповідальних — служило помешкі, особливо що Товариство не має обов'язку приглядати і уповакати. I ж 9?

ОПОВІСТКИ.

Среда, 17. цвітня 1918.
Нямі: греко-кат.: Йосиф. (Покл.) римо-кат.: Руволафа.

Завтра: греко-кат.: Теодора — римо-кат.: Аполлопї.

Львівський Укр. Народний Театр Т-ва „Бесіда“ від дирекцією К. Рубнакової.
Второк 16/4 Стрий „Вій“.
Четвер 18/4 Перемишль „Вій“.
П'ятниця 19/4 Перемишль „Галька“.
Субота 20/4 Львів „Вій“.
Неділя 21/4 Львів „Дай серцю волю, заведе в неволю“.
Визші повсєня подалугь афіші. 2-2

Видїя Товариства „Жіноча Громада“ в Дрогобичи просить отрим всіх членів, так місцевих як і околичних на сходина, які відбудуть ся 1. мая с. р. (в середу) о год. 3-тій полуд. в салих „Народного Дому“ в відні нарад над поширення діяльності Товариства.

Українці вчє, не гаврячи вже про офіційні, новинні тамити, що єдинокій український тижневик в німецькій мові є „Ukrainische Korrespondenz“ і його масово передплачувати і ширити між чужинцями якраз тепер українська справа дуже актуальна і треба чужинців як слід інформувати про наші понітніні змаганя. Видавцем є голова Народн. Комітету д-р Кость Левицький, відповідальний редактор посол Володимир Сингалевич. Умови передплаати такі: річно 12 кор., піврічно 6 кор., 30 сот. Гроші просимо слати: Wien XVIII, Karl-Ludwigsstrasse

ЧИТАТЕЛІ НА ЧАСІ КУПУЙТЕ!
Хто хоче познакомити ся докладно про відкошеня польських і російських революційних партій до справи САМОСТІЙНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ нехай перечитав Д-ра Мих. Лоанського: „Повсьєний і руський революційний рух і Україна“.
(стор. VIII+200. Ціна 3 кор.)

„ЛЮДИ“ біографічно-літературні нариси.
(Драгоманів, Феоанко, Павлик, Сембратонич, Бярвон, Рєка, Кривотин, Толстой, Тургеня, Габіальді) в портретах.
(Стор. 132. Ціна 1 Кор. 50 сот.)

ЗАМОВЛЯТИ: КНИГАРНЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові, Ринок ч. 10.
На провінцію вислать ся того самого дня.

Українська кравчиня — Львів, вул. Гродзкіх 9, I. пол. — виконує буні дамські по-уміркованих. цінах. 22-2